

Les 'Dieren met een baan, thema vermaak'

Lesvoorbereidingsformulier

Doelgroep: groep 6

Beginsituatie: Wat kunnen en kennen de leerlingen al m.b.t. de doelstelling? Kijk in de methode, praat met je mentor, observeer.

De leerlingen krijgen één keer in de week het vak natuur/biologie.

Hiervoor gebruiken ze de methode 'wijzer door de natuur'.

De hoofdstukken die ze hierbij behandelen zijn:

- Natuur om de school » Hierbij wordt ingegaan op de planten en dieren die rondom school wonen.
- Opruimers in de natuur » Hierbij gaat het over schimmels en de voedselkringloop.
- Van graan tot brood » Hierbij gaat het over boeren → grassen; akkerbouw; veeteelt; veevoer; meel en brood bakken.
- Proeven en voelen » Hierbij gaat het over de zintuigen.
- Jonge dieren » Hierbij wordt ingegaan op dieren die op de kinderboerderij leven → verschillen in de verzorging; voortplanting; nestblijvers en nestvlinders.
- Wat een rommel » Hierbij wordt ingegaan op sporen van dieren en afval (verwerken).

De leerlingen krijgen in deze hoofdstukken informatie over veel verschillende onderwerpen. De onderwerpen die de leerlingen behandelen in groep 6 sluiten niet geheel aan bij de informatie die ze in deze les krijgen. Het enigste hoofdstuk dat enigszins aansluit bij deze les is het hoofdstuk over jonge dieren. De overeenkomst is namelijk het thema 'dieren'.

De beginsituatie van deze les is dan ook dat ze nog vrij weinig informatie hebben over de twee onderwerpen. In hun vrije tijd zijn er wel leerlingen die paard rijden of naar het circus zijn geweest.

Doelstelling(en) voor de leerlingen: Inhoudelijk (kennis en vaardigheden), didactisch (de context waarin kennis of gedrag zichtbaar is) en gedrag (wat de leerlingen waarneembaar moeten kunnen, weergegeven met een werkwoord, bv beschrijven, opnoemen, experimenteren).

- De leerlingen hebben aan het einde van de les meer kennis over het welzijn van circusdieren.
→ Meer kennis over gezondheid en gedrag.
- De leerlingen hebben aan het einde van de les meer kennis over de huisvesting van circusdieren.
- De leerlingen hebben aan het einde van de les meer kennis over de omgang met paarden.
- De leerlingen hebben aan het einde van de les meer kennis over de huisvesting van het paard.
- De leerlingen hebben aan het einde van de les meer kennis over het trainen van het paard.

Onderwijsleerproces:

Tijd	Fase	Inhoudelijk leerlingen (Wat doen de leerlingen?)	Inhoudelijk leraar (Wat doet de leraar?)	Organisatie (wanneer en hoe klaarzetten, tijdens activiteit, bij opruimen; groeperingsvorm; materialen en leermiddelen)
	<u>Inleiding</u> (bv. voorkennis, doel, aanleiding, motiveren)	Bij deze werkvorm wordt er op het bord een woordweb getekend. Midden van het bord staat in een cirkel of vierkant het centrale onderwerp of begrip. Op teken van de leerkracht mag de leerling het begrip komen noteren. ----- De leerlingen luisteren naar de informatie en bekijken de powerpoint.	Wij vertellen de leerlingen dat ze individueel moeten nadenken over wat er bij het onderwerp hoort; individuele denktijd. Wij sturen de leerlingen aan, geven beurten houden de rust in de groep. ----- Wij leggen de leerstof uit aan de leerlingen a.d.h.v. een powerpoint presentatie. Na deze presentatie gaan wij na of de leerstof begrepen is d.m.v.	Klassikaal maken van het woordweb. ----- Powerpoint presentatie
	<u>Kern</u> (bv. instructie, voorlezen, inoefenen en uitvoeren)	• Na deze powerpoint krijgen de leerlingen een quiz over de leerstof. ○ Na deze powerpoint schrijven de leerlingen op post-its het belangrijkste dat ze geleerd hebben en plakken deze op het bord.	• Na deze powerpoint krijgen de leerlingen een quiz over de leerstof. ○ Na deze powerpoint schrijven de leerlingen op post-its het belangrijkste dat ze geleerd hebben en plakken deze op het bord.	

	<u>Afsluiting</u> (evalueren / reflecteren en afronden)	----- De leerlingen benoemen de regels die ze moeten hanteren tijdens deze werkvorm → - niet praten tijdens het lopen. - niet 'kleppen' met de kaartjes. - niet duwen of trekken tijdens het lopen. - overleggen met fluisterstem. Op het teken van één van de 'leerkrachten' beginnen ze met lopen. Zodra één van de 'leerkrachten' in de handen klapt vormen ze een duo met een andere leerling. Deze leerling heeft een ander kleur kaartje als hij/zij zelf. Het groene kaartje verteld éérst wat ze geleerd hebben tijdens de les. Vervolgens verteld de leerling met het rode kaartje wat ze geleerd hebben tijdens de les. Iedere leerling krijgt +/- 2 minuten spreektijd, de 'leerkracht' geeft aan wanneer er gewisseld moet worden van spreker.	----- Wij leggen aan de leerlingen uit dat ze zich, op ons teken, door het klaslokaal moeten verspreiden. De groep Bianca en Noureddine hebben rode kaartjes en de groep van Mike en Kelly hebben groene kaartjes. Het is de bedoeling dat de leerlingen onafhankelijk van elkaar gaan rondlopen door het klaslokaal. Als een van ons in de handen klapt moeten ze een duo vormen met de leerling die het dichtst bij hen staat (met een ander kleur kaartje). Op het moment dat iedereen een duo heeft gevormt leggen ze aan elkaar uit, met fluisterstem, wat ze geleerd hebben tijdens deze les. Nadat de leerlingen twee keer een duo hebben gevormd gaan ze terug naar de plaats. De les wordt nog kort geëvalueerd: → Wat vonden de leerlingen van de les. → Wat vonden wij zelf van de les.	----- • Werkvorm 'Wandel en wissel uit'. • Klassikale evaluatie van de les.

Gebruikte literatuur:

Boek Coöperatief leren

- Coöperatief leren is een onderwijsleersituatie waarin de leerlingen in kleine groepen op een gestructureerde manier samenwerken aan een leertaak met een gezamenlijk doel.
- Bij coöperatief leren zijn een aantal samenwerkingsvaardigheden vereist.
Deze samenwerkingsvaardigheden kun je indelen in drie categorieën, namelijk:
  - Basisvaardigheden; prettige omgang met elkaar – eigen initiatief – gericht zijn op anderen – je houden aan afspraken.
  - Voortgezette vaardigheden; communicatie – betrokkenheid bij de groep – helpen – doelgericht werken.
  - Vaardigheden voor gevorderde groepen; interpersoonlijk – omgaan met lastige situaties – optimale opbrengst.
- Het aanleren van deze samenwerkingsvaardigheden kan gebeuren op twee manieren, namelijk:
  - Inspelen op situaties die zich voordoen en hierover praten met de groep.
  - Gericht initiatief nemen om het aanleren en oefenen van samenwerkingsvaardigheden.
- 5 basiskenmerken; er kan pas over coöperatief leren worden gesproken als aan deze 5 kenmerken wordt voldaan.
  1. Positieve wederzijdse afhankelijkheid → *wederzijdse afhankelijkheid betekent dat de leerlingen van elkaar afhankelijk zijn om het leerdoel te bereiken.*
  2. Individuele verantwoordelijkheid.
  3. Directe interactie.
  4. Samenwerkingsvaardigheden.
  5. Evaluatie van het groepsproces.
- Coöperatief leren is een waardevolle werkwijze omdat het:
  - Leerlingen uitdaagt tot actief en constructief leren.
  - Interactie tussen leerlingen stimuleert.
  - Verschillen tussen leerlingen benut als kansen om van elkaar te leren.
  - Een bijdrage levert aan het realiseren van een goed pedagogisch klimaat.

- De coöperatieve onderwijsleersituatie.

- * De leerlingen weten dat ze verbonden zijn met andere leerlingen.
- * Alleen door samen te werken kunnen ze succesvol zijn.

De leerkracht kan kiezen voor coöperatief leren:

- Als het gaat om het zelfstandig of individueel verwerken van de leerstof.
- Bij het toepassen van de uitgelegde leerstof.
- Bij het inoefenen van vaardigheden die in de instructiefase van de les aan de orde zijn geweest.